

Meg Mason

LEED
en
LIEF

Vertaling Angelique Billet en Anne Jongeling

HarperCollins

Voor het papieren boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC® om verantwoord bosbeheer te waarborgen.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green.

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam.

Copyright © 2020 The Printed Page Pty Ltd
Oorspronkelijke titel: *Sorrow and Bliss*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2021 HarperCollins Holland
Vertaling: Angelique Billet en Anne Jongeling
Omslagontwerp: Joanne O'Neill
Omslagbeeld: © Marta Lebek / Stocksy United
Bewerking: Sander Patelski
Foto auteur: © Grant Sparkes-Carroll
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Huizen
Druk: CPI Books GmbH, Germany

ISBN 978 94 027 0714 4
ISBN 978 94 027 6133 7 (e-book)
NUR 302
Eerste druk mei 2021

Originele uitgave verschenen bij Fourth Estate, een imprint van HarperCollins Publishers Australia, Sydney, Australië.

The right of Meg Mason to be identified as the author of this work has been asserted.

Deze uitgave is uitgegeven in samenwerking met HarperCollins Publishers LLC.
HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises ULC.
* en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het e-book is beveiligd met zichtbare en onzichtbare watermerken en mag niet worden gekopieerd en/of verspreid.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

OP DE RECEPTIE van een bruiloft, vlak na onze eigen bruiloft, volgde ik Patrick door de drukte naar een vrouw die alleen stond.

Hij zei dat ik beter naar haar toe kon gaan en iets leuks over haar hoed kon zeggen dan er om de haverklap naar te kijken en er treurig van te worden.

‘Zelfs als ik die hoed niet mooi vind?’

‘Uiteraard, Martha,’ zei hij. ‘Jij vindt nooit iets mooi. Kom op.’

De vrouw had een toastje van een ober aangenomen en wilde dat net helemaal in haar mond stoppen toen ze ons zag. Ze besepte op hetzelfde moment dat ze het niet in één hap weg kreeg. Terwijl we haar naderden, boog ze haar hoofd om haar foutje te herstellen en ze haalde het toastje weer deels uit haar geopende mond. In haar andere hand had ze een leeg glas en een stapel servetjes. Patrick nam er de tijd voor om zich voor te stellen, maar we konden haar reactie niet verstaan. Omdat ze zich leek te schamen, begon ik een betoog over dameshoeden alsof ik er in één minuut alles over mocht vertellen wat ik wist.

De vrouw reageerde met een knikje, en daarna nog een en nog een, en zodra ze kon, vroeg ze ons waar we woonden, wat we deden en of we getrouwd waren, hoelang we getrouwd waren en hoe we elkaar eigenlijk hadden leren kennen. Ze vuurde een hoeveelheid vragen op ons af als om de aandacht af te leiden van het half veror-

berde toastje op het smoezelige servetje in haar hand. Terwijl ik haar antwoordde, speurde ze heimelijk over mijn schouder naar een plek om het toastje te lozen. Toen ik uitgesproken was, zei ze dat ze mij misschien niet goed begrepen had toen ik vertelde dat Patrick en ik elkaar eigenlijk nooit waren tegengekomen, maar dat hij er 'altijd al was geweest'.

Ik keek naar mijn man, die net met een vinger iets onzichtbaars uit zijn glas stond te vissen. Ik richtte me weer tot de vrouw en zei dat Patrick veel weg had van het bankstel vroeger thuis. 'Dat was er gewoon. Je stond er nooit bij stil waar het vandaan kwam omdat je je niet kon herinneren dat het er ooit niet was. Zelfs als het er nog steeds staat, denkt niemand er echt over na.'

De vrouw ging er niet op in, dus ik vervolgde: 'Ik denk wel dat je, indien gevraagd, alle onvolkomenheden van dat bankstel zou kunnen opnoemen. En de oorzaken daarvan.'

Patrick beaamde dat het helaas zo was. 'Martha kan je prima een opsomming van al mijn tekortkomingen geven.'

De vrouw lachte, keek even naar de handtas die met een riempje aan haar onderarm bungelde, alsof ze de mogelijkheid overwoog om op die manier van dat toastje af te komen.

'Zo, wie kan ik bijvullen?' Patrick richtte beide wijsvingers op mij en vuurde onzichtbare kogels af. 'Martha, jij zegt geen nee, dat weet ik.' Hij wees op het glas van de vrouw en ze liet het hem uit haar hand pakken. 'Zal ik dat ook even overnemen?' voegde hij eraan toe. Ze glimlachte en leek bijna in tranen dat hij haar van dat toastje verlostte.

Toen hij weg was, zei ze: 'Wat heb jij geboft met zo'n echtgenoot.' Ik zei ja en overwoog even de nadelen uit te leggen van getrouwd zijn met een man die door iedereen aardig wordt gevonden. Maar ik

liet het erbij en vroeg liever waar ze die geweldige hoed had gekocht, terwijl ik wachtte tot Patrick terugkwam.

Het bankstel was sindsdien vaste prik als mensen ons vroegen hoe we elkaar hadden ontmoet. Wel acht jaar lang, met amper variaties. Mensen moesten er altijd om lachen.

*

Er circuleert een gifje op internet, 'Prins William vraagt Kate of ze nog een drankje wil'. Mijn zus appte het me ooit met de tekst: 'Ik ga stuk!!!!' Ze zijn op een of andere receptie. William is in smoking. Hij zwaait van een afstand naar Kate, mimet het leegdrinken van een glas en wijst dan met één vinger naar haar.

'Dat wijzen,' zei mijn zus. 'Letterlijk Patrick, toch?'

Ik schreef: 'Figuurlijk Patrick, toch?'

Zij stuurde de oogrolemoji, het champagneglas en de wijzende vinger.

Op de dag dat ik weer bij mijn ouders introk, zag ik dat appje weer. Ik heb het wel vijfduizend keer bekeken.

*

Mijn zus heet Ingrid. Ze is vijftien maanden jonger dan ik en getrouwd met een man die ze ontmoette toen ze voor zijn huis struikelde en viel op het moment dat hij net de vuilnis buitenzette. Ze is voor de vierde keer zwanger; toen ze appte om te zeggen dat het weer een jongen werd, stuurde ze de aubergine-emoji, de kersen en de geopende schaar. Ze zei: 'Hamish wordt niet-figuurlijk geknipt.'

Vroeger dacht iedereen altijd dat we een tweeling waren. We wilden per se dezelfde kleren aan, maar mijn moeder weigerde dat. ‘Waarom niet?’ vroeg Ingrid een keer.

‘Omdat de mensen dan denken dat het mijn idee is.’ Ze keek de kamer rond waarin we op dat moment zaten. ‘Niets van dit alles was mijn idee.’

Later, toen we allebei flink aan het puberen waren, zei mijn moeder dat het duidelijk was dat alle boezem naar Ingrid ging, en we konden slechts hopen dat ik dus al het verstand zou krijgen. We vroegen haar wat beter was. Ze zei dat het beter was geen van beide te hebben of allebei; het ene zonder het andere was sowieso fataal.

Mijn zus en ik zien er nog steeds hetzelfde uit. Onze kaaklijn is op dezelfde manier te hoekig, maar volgens mijn moeder kunnen we dat hebben. Ons haar heeft de neiging te klitten, het is eigenlijk altijd te lang en we hadden dezelfde blondachtige kleur tot de dag waarop ik negenendertig werd en me ’s morgens realiseerde dat ik de veertig niet tegen zou kunnen houden. Die middag liet ik mijn haar knippen op te hoekige kaaklijnlengte, ging naar huis en bleekte het met waterstofperoxide uit de supermarkt. Halverwege de bleeksessie kwam Ingrid langs en gebruikte de rest. De uitgroei bijhouden is voor ons allebei een hele opgave. Volgens Ingrid was het gemakkelijker geweest om nog een kind te krijgen.

Hoewel we veel op elkaar lijken, wist ik al heel jong dat Ingrid mooier is dan ik. Ik zei dat ooit tegen mijn vader. ‘Misschien kijken ze eerst naar haar,’ zei hij. ‘Maar naar jou zullen ze langer willen kijken.’

*

Op weg naar huis van het laatste feestje waar Patrick en ik samen naartoe gingen, zei ik in de auto: ‘Als je dat met die luchtpistolen doet, wil ik je afknallen met een echt pistool.’ Mijn stem klonk hees en gemeen en ik haatte dat – én Patrick toen hij onaangedaan antwoordde: ‘Fijn, bedankt.’

‘Ik bedoel niet in je gezicht. Eerder een waarschuwingsschot in je knie of zo, zodat je nog wel naar je werk kunt.’

‘Goed om te weten,’ zei hij en hij zette ons adres in Google Maps.

We woonden al zeven jaar in hetzelfde huis in Oxford, merkte ik op. Hij reageerde niet en ik keek naar hem, zoals hij kalm achter het stuur zat te wachten op een opening in het verkeer. ‘Nu doe je dat ding met je kaak.’

‘Weet je wat, Martha? Wat dacht je ervan als we niets meer zeggen tot we thuis zijn?’ Hij nam zijn telefoon uit de houder en stopte hem zwijgend in het dashboardkastje.

Ik zei nog iets, leunde naar voren en zette de verwarming op de hoogste stand. Even later werd het benauwd in de auto. Ik zette hem uit en draaide het raam helemaal open. Het was bedekt met ijs en rolde luidruchtig knerpend naar beneden.

Het was een grapje tussen ons dat ik constant heen en weer stuiter tussen uitersten en hij juist in alles gematigd is. Voor ik uitstapte, zei ik: ‘Dat oranje lampje brandt nog steeds.’ Patrick zei dat hij van plan was om de volgende dag het oliepeil te regelen. Hij zette de motor uit en ging naar binnen zonder op mij te wachten.

*

We betrokken het huis met een tijdelijk huurcontract, voor het geval dingen niet liepen zoals verwacht en ik terug wilde naar Londen.

Patrick had Oxford voorgesteld omdat hij daar had gestudeerd en hij dacht dat ik er makkelijker vrienden zou maken dan in de forensenstadjes rondom Londen. We verlengden het contract telkens met zes maanden en dat deden we veertien keer, alsof de dingen nog steeds ineens anders konden lopen dan verwacht.

De makelaar vertelde ons dat het een woning in het luxesegment in een luxueus nieuwbouwproject was en dus geknipt voor ons, al zijn we geen van beiden luxepaardjes: een intensivist en een schrijver van grappige culinaire columns voor het tijdschrift *Waitrose*.

Het luxeaspect zat hem in de vele vierkante meters taupekleurig tapijt en talloze aparte stopcontacten, en, in persoonlijk opzicht, in een permanent ongemakkelijk gevoel als ik alleen thuis was. Het loogerkamertje op de bovenste verdieping was de enige plek waar ik niet de hele tijd het gevoel had dat er iemand achter me stond. Het was klein en er stond een plataan voor het raam. In de zomer belemmerde de boom het uitzicht op de identieke luxesegmentwoningen aan de overkant van ons woonerf, in de herfst waaiden de verdorde bladeren naar binnen en verzachtten het tapijt. Die kleine ruimte werd mijn werkkamer, al zou ik overal kunnen schrijven, zoals mensen mij overal uitentreuren lieten weten.

De redacteur van mijn grappige culinaire column stuurde me constant opmerkingen als 'snap ik niet' en 'anders formuleren graag'. Hij gebruikte 'wijzigingen bijhouden'. Ik klikte op accepteer, accepteer, accepteer. Omdat hij alle grappen had geschrappt, werd het gewoon een culinaire column. Volgens LinkedIn is mijn editor geboren in 1995.

*

Het feestje waar we vandaan kwamen, was voor mijn veertigste verjaardag. Patrick had het georganiseerd omdat ik tegen hem had gezegd dat ik niet in de stemming was voor feestjes.

Hij omschreef het zo: ‘We moeten erbovenop die dag.’

‘Moet dat?’

In de trein luisterden we ooit naar een podcast, met één koptelefoon. Patrick had zijn trui opgevouwen als een kussentje zodat ik mijn hoofd op zijn schouder kon leggen. Aan het woord was de aartsbischop van Canterbury op *Desert Island Discs*. Hij vertelde een verhaal over het fatale auto-ongeluk van zijn dochter, heel lang geleden.

De presentator vroeg hem hoe hij daar nu mee omging. Hij zei dat hij op gedenkdagen, zoals met Kerstmis en haar verjaardag, ‘erbovenop ging, zodat de dag jou niet eronder kreeg.’

Patrick omarmde dit idee vol enthousiasme. Hij gebruikte de uitdrukking te pas en te onpas. Hij zei het ook toen hij zijn overhemd aan het strijken was voor het feest. Ik lag op ons bed naar *Bake Off* te kijken op mijn laptop, een oude aflevering die ik al gezien had. Een deelnemer haalt de Baked Alaska van een andere deelnemer uit de koelkast en die smelt in de vorm. Het haalde de voorpagina van de kranten; een saboteur in de *Bake Off*-tent.

Ingrid appte me toen het voor het eerst werd uitgezonden. Ze zou tot aan haar laatste snik geloven dat die Baked Alaska met opzet uit de koelkast was gehaald. Ik hield een slag om de arm. Ze stuurde me alle taartemoji's en de politieauto.

Patrick kwam met zijn gestreken overhemd naast me zitten op bed en keek naar mij terwijl ik verder keek. ‘We moeten...’

Ik drukte de pauzeknop in. ‘Patrick, ik geloof niet dat we in dit geval ook op bisschop dingies moeten afgaan. Het is mijn verjaardag maar. Er is niemand dood.’

‘Ik probeerde gewoon positief te zijn.’

‘Oké.’ Ik drukte weer op afspelen.

Even later meldde hij dat het bijna kwart voor was. ‘Moet je je niet omkleden? Ik wil graag dat wij er als eerste zijn. Martha?’

Ik klapte de computer dicht. ‘Kan ik dit niet aanhouden?’ Legging, een Noorse trui, en nog iets eronder. Ik keek op en zag dat ik hem had gekwetst. ‘Sorry, sorry, sorry. Ik zal me omkleden.’

Patrick had de bovenverdieping van een bar gehoord waar we vroeger vaak kwamen. Ik wilde niet dat wij er als eerste zouden zijn. Ik wist niet of ik dan moest zitten of staan terwijl ik wachtte op de mensen, en ik zou me ondertussen afvragen of er wel iemand kwam opdagen en me ongemakkelijk voelen voor degene die de pech had als eerste binnen te komen. Ik wist dat mijn moeder er niet zou zijn, want ik had Patrick opgedragen haar niet uit te nodigen.

Er kwamen vierenveertig mensen, paarsgewijs. Na de dertig zijn het altijd even aantallen. Het was november en steenkoud. Iedereen nam de tijd hun jas uit te trekken. Het waren vooral vrienden van Patrick. Ik was de mijne stuk voor stuk uit het oog verloren, de vrienden van school, van mijn studietijd en van allerlei baantjes die ik daarna had gehad. Toen zij kinderen kregen en ik niet, was er niets meer om over te praten. Onderweg naar het feestje zei Patrick dat ik misschien kon proberen geïnteresseerd te kijken als ze me iets over hun kinderen wilden vertellen.

Ze stonden in groepjes, dronken negroni’s – 2017 was het jaar van de negroni – lachten erg hard en hielden spontaan toespraken. Uit iedere groep stapte een spreker naar voren als de afgezant van het team. Ik vond een invalidentoilet om een potje te grienen.

Ingrid vertelde me wat fragapanefobie is: de angst voor verjaardagen. Het was een leuk weetje op de plakstrip van een maandver-

band, momenteel haar voornaamste bron van intellectuele prikkels en bovendien de enige lectuur waar ze tijd voor heeft. Ze zei, in haar toespraak: 'We weten allemaal dat Martha ontstellend goed kan luisteren, vooral als ze zelf aan het woord is.' Patrick had een paar spiekbriefjes geschreven.

Er is niet één specifiek moment aan te wijzen waarop ik de echtgenote werd die ik ben, maar als ik er een zou moeten kiezen, dan gooit dit hoge ogen: het moment dat ik door het feestzaaltje liep en mijn echtgenoot vroeg niet voor te lezen wat er op die briefjes stond.

Een buitenstaander zou kunnen denken dat ik geen enkele moeite heb gedaan om een goede of betere echtgenote te zijn. Wie mij die avond heeft gezien, zou ook kunnen denken dat ik van plan was zo iemand te worden en dat ik dat punt na jaren van gerichte inspanning had bereikt. Diegene zou niet doorhebben dat ik het grootste deel van mijn volwassen leven en gedurende mijn huwelijk altijd geprobeerd heb het tegenovergestelde van mezelf te worden.

*

De volgende ochtend vertelde ik Patrick dat het me allemaal heel erg speet. Hij had koffiegezet, zijn beker meegenomen naar de huiskamer, maar nog niets gedronken toen ik de kamer binnenkwam. Hij zat op de hoek van de bank. Ik ging ook zitten, trok mijn benen onder me op en keek hem aan. Mijn houding voelde te veel als een smeekbede en ik zette één voet op de vloer.

'Ik wil niet zo zijn.' Ik dwong mezelf mijn hand op de zijne te leggen. Het was de eerste keer in vijf maanden dat ik hem bewust aanraakte. 'Patrick, ik kan het niet helpen, echt niet.'

‘En toch lukt het je wel om aardig te doen tegen je zus.’ Hij trok zijn hand weg en zei dat hij een krant ging kopen. Hij bleef wel vijf uur weg.

Ik ben nog steeds veertig. Het is het eind van de winter, 2018, niet langer het jaar van de negroni. Patrick ging twee dagen na het feestje bij me weg.

MIJN VADER IS een dichter en hij heet Fergus Russell. Zijn eerste gedicht werd gepubliceerd in *The New Yorker* toen hij negentien was. Het ging over een vogel, een uitstervende soort. Na verschijning noemde iemand hem de mannelijke Sylvia Plath. Hij kreeg een aanzienlijk voorschot op zijn eerste bloemlezing. Mijn moeder, destijds nog zijn vriendin, schijnt gezegd te hebben: 'Hebben we een mannelijke Sylvia Plath nodig?' Zij ontkent het, maar zo is het de familiechronieken in gegaan. En als het daar eenmaal in staat, valt er niet meer aan te sleutelen. Het was ook het laatste gedicht dat mijn vader ooit publiceerde. Hij zegt dat zij hem behekst heeft. Ook dat ontkent ze. De bloemlezing laat op zich wachten. Ik weet niet wat er met het geld is gebeurd.

Mijn moeder is beeldhouwster Celia Barry. Ze maakt vogels, het bedreigende, gigantische soort, van hergebruikte materialen. Met de tanden van riekers, motoren van huishoudapparatuur, dingen uit ons huis. Tijdens een van haar tentoonstellingen zei Patrick: 'Ik denk echt dat jouw moeder nog nooit een ding is tegengekomen dat ze niet kon hergebruiken.' Hij bedoelde dat niet onaardig. Er is niet veel in het huis van mijn ouders dat wordt gebruikt waarvoor het is bedoeld.

Als kind hoorden mijn zus en ik haar tegen mensen zeggen: '*I am a sculptor,*' en dan playbackte Ingrid die zin uit het liedje van Elton John. Ik moest er altijd om lachen en dan bleef ze maar doorgaan,

met gesloten ogen en haar vuisten tegen de borst gedrukt, tot ik schaterend de kamer uit rende. Het is nog steeds grappig.

Volgens *The Times* is mijn moeder ‘van marginaal belang’. Patrick en ik waren bij hen thuis om mijn vader te helpen zijn studeerkamer opnieuw in te richten op de dag dat dit bericht verscheen. Ma las het hardop aan ons drieën voor, met een ongelukkig glimlachje bij het woord ‘marginale’. Naderhand zei mijn vader dat hij in deze fase genoeg zou nemen met elke gradatie van belang. ‘En ze hebben over je geschreven. Over de beeldhouwster Celia Barry. Denk aan ons, over wie nooit geschreven wordt.’ Later knipte hij het artikel uit en hing het op de koelkast. Mijn vaders rol in dat huwelijk is er een van onophoudelijke zelfontkenning.

*

Soms laat Ingrid een van haar kinderen bellen om met me te praten. Ze wil dat ze een hechte band met mij hebben, zegt ze, bovendien laten ze haar dan letterlijk vijf seconden met rust. Ooit belde haar oudste zoon om te vertellen over een dikke mevrouw in het postkantoor en dat zijn lievelingskaas van die kaas is die in een zakje zit en soort van wit is. Ingrid appte me later: ‘Hij bedoelt cheddar.’

Ik vraag me af wanneer hij me niet meer Marfa zal noemen. Ik hoop nooit.

*

Mijn ouders wonen nog steeds in het huis waarin we zijn opgegroeid, aan Goldhawk Road in Shepherd’s Bush. Ze kochten het in het jaar dat ik tien werd. De aanbataling leenden ze van mijn moe-

ders zus Winsome, die met een rijke man trouwde in plaats van met een mannelijke Sylvia Plath. Als kind woonden ze in een flatje boven een slotenmaker in, zoals mijn moeder het noemt, 'een depressief dorp aan zee met een depressieve moeder aan zee'. Winsome is zeven jaar ouder. Toen hun moeder plotseling overleed aan een onduidelijke vorm van kanker en hun vader zijn belangstelling verloor voor alles en iedereen, en speciaal voor hen, stopte Winsome met haar studie aan het Royal College of Music en kwam naar huis om voor mijn moeder te zorgen, die toen dertien was. Ze heeft nooit carrière gemaakt. Mijn moeder is van marginaal belang.

*

Het was Winsome die het huis aan Goldhawk Road vond en zij regelde dat mijn ouders er veel minder voor betaalden dan het waard was, want er was iemand in overleden en afgaand op de geur, zei mijn moeder, lag het lijk nog ergens onder het tapijt.

Winsome kwam langs om te helpen de keuken te poetsen op de dag dat we erin trokken. Ik ging naar binnen om iets te pakken en zag mijn moeder aan de keukentafel zitten met een glas wijn, terwijl mijn tante met een schort en rubberen handschoenen op de bovenste tree van een trapje de keukenkastjes stond te soppen.

Ze hielden op met praten en gingen pas verder toen ik wegging. Ik bleef achter de deur staan en hoorde Winsome tegen mijn moeder zeggen dat ze op z'n minst de schijn van dankbaarheid kon proberen op te brengen omdat het hebben van een huis over het algemeen niet haalbaar is voor een beeldhouwster en een dichter die geen gedichten produceert. Mijn moeder heeft acht maanden niet tegen haar gepraat.

Ze haat het huis, toen al en nu nog, omdat het smal en donker is en omdat het enige toilet alleen via de keuken toegankelijk is door een klapdeur. Daarom moet Radio Four altijd hard aan als iemand er gebruik van maakt. Ze haat het omdat er maar één kamer per verdieping is en de trappen heel steil zijn. Ze zegt dat ze haar hele leven trap op, trap af moet en dat ze er op een dag zal doodgaan.

Ze haat het omdat Winsome in een herenhuis in Belgravia woont. Een kast van een huis, aan een georgiaans plein, de betere kant ervan nog wel, zoals mijn tante iedereen laat weten, met zon tot in de namiddag en een betere ligging ten opzichte van de gemeenschappelijke tuin. Het huis was een huwelijkscadeau van de ouders van mijn oom Rowland. Voor ze erin trokken, werd het een jaar lang gerenoveerd en sindsdien is het herhaaldelijk gerestaureerd, voor een bedrag dat mijn moeder absurd vindt.

Rowland is ontzettend op de penning, maar zijn zuinigheid is vooral tijdverdrijf – hij heeft nooit hoeven werken – en toegespitst op onbenulligheden. Zo plakt hij het laatste restje zeep aan het nieuwe blok vast, maar Winsome mag wel een kwart miljoen pond uitgeven aan carraramarmer voor de zoveelste renovatie en meubels kopen die omschreven worden als ‘belangrijke stukken’ in de veilingcatalogi.

*

Bij de keus voor het huis lette Winsome puur op het geraamte – niet het geraamte dat we geheid zouden vinden als we het tapijt optilden, zei mijn moeder – in de veronderstelling dat we het in de loop der tijd zouden opknappen. Maar mijn moeders belangstelling voor het interieur ging nooit verder dan klagen over de staat waarin het ver-

keerde. We kwamen van een huurflatje in deze afgelegen buitenwijk terecht en hadden niet genoeg meubilair om de kamers boven ook in te richten. Ze deed geen enkele moeite om iets aan te schaffen en de kamers bleven leeg totdat mijn vader uiteindelijk een busje huurde en terugkeerde met boekenkasten om zelf in elkaar te zetten, een kleine bank met bruine corduroy bekleding en een blankhouten tafel waarvan hij wist dat mijn moeder die niet mooi zou vinden, maar, zo zei hij, dit was tijdelijk, tot hij de bloemlezing af zou hebben en de royalty's binnen zouden stromen. Het meeste staat nog steeds in het huis, ook de tafel die ze 'ons enige echt antieke stuk' noemt. De tafel is van kamer naar kamer verhuisd, heeft allerlei functies gehad, en dient tegenwoordig als mijn vaders bureau. 'En ongetwijfeld,' zegt mijn moeder, 'open ik op mijn sterfbed nog eenmaal mijn ogen om te zien dat het dan mijn lijkbaar is.'

Later begon mijn vader, aangemoedigd door Winsome, met het schilderen van de benedenverdieping in een terracotta tint die Umbrian Sunrise heette. Omdat hij met zijn kwast geen onderscheid maakte tussen muren, plinten, kozijnen, lichtschakelaars, deuren, scharnieren en klinken, zat de vaart er aanvankelijk flink in. Maar toen begon mijn moeder haar gewetensbezwaren om te poetsen, koken en wassen op mijn vader af te wentelen en het schilderwerk kwam nooit af. Nog altijd is de hal in Goldhawk Road tot halverwege een tunnel van terracotta. De keuken is aan drie kanten terracotta. Delen van de huiskamer zijn terracotta tot aan je middel.

Als kind hechtte Ingrid meer waarde dan ik aan de staat waarin de dingen verkeerden. Maar het kon ons allebei weinig schelen dat kapotte dingen nooit gerepareerd werden, dat handdoeken altijd vochtig waren en zelden verschoond werden, of dat mijn vader elke avond koteletjes op een stuk aluminiumfolie onder de grill legde,

boven op het stuk folie van de avond ervoor, zodat de bodem van de oven langzamerhand een bladerdeeg van olie en folie werd. Als ze al kookte, maakte mijn moeder exotische dingen zonder recept, tajines en ratatouille, enkel van elkaar te onderscheiden door de vorm van brokken paprika, drijvend in een vloeistof die zo bitter naar tomaat smaakte dat ik mijn ogen dicht moest knijpen en onder tafel hard mijn voeten tegen elkaar moest wrijven om een hap doorgeslikt te krijgen.

*

Patrick en ik hadden min of meer dezelfde jeugd gehad. Toen we verkering kregen, was het niet nodig om al te diep op de details van onze jonge jaren in te gaan. In plaats daarvan werd het een soort wedstrijdje. Wie had de ergste jeugd gehad?

Ik vertelde hem ooit dat ik altijd als laatste bij verjaardagsfeestjes werd opgehaald. Zo laat, dat de vrouw des huizes zich afvroeg of ze misschien mijn ouders moest bellen. Als ze dan de telefoon weer neerlegde, zei ze: maak je geen zorgen, we kunnen het zo nog een keer proberen. Ik werd de achterblijver die meehielp met opruimen, bij het gezin aan tafel schoof en de overgebleven taart kreeg. Het was verschrikkelijk, zei ik tegen Patrick. Mijn moeder dronk op mijn eigen feestjes.

Hij zette zich schrap, klaar voor de strijd. 'Van mijn achtste tot mijn achttiende vierde ik elke verjaardag op school. De hoofdmeester organiseerde de feestjes. De taart was een decorstuk van het toneelclubje op school. Gemaakt van gips.' Maar je hebt je kranig geweest, zei hij.